

Notater i margin :

Under de Nordiske filmdagene i Lübeck 7-10. november skal Hamsun-filmer stå i sentrum for den retrospektive del av festivalen. En stor del av de 15 Hamsun-filmatiseringene som er blitt laget, vil bli vist. Også Jan Troells nye film om prosessen mot Hamsun vil bli vist.

Også Henrik Ibsen har nå fått sitt litterære selskap. Henrik Ibsen-Selskapet ble stiftet i februar, med nasjonalbibliotekar Bendik Rugaas fom formann. Medlemskontingent kr. 250, - pr. år. Hamsun-Selskapet har tatt kontakt med henblikk på å undersøke mulighetene for et visst samarbeid. Interesserte kan henvende seg til Ibsen-Selskapet, Boks 2616 Solli, 0203 Oslo.

Konflikten mellom Hamsun-Selskapet og VG angående opptrykk av Hamsuns ungdomsdikt "Lurtonen", er løst i minnelighet. VG har betalt Hamsun-Selskapet et mindre beløp, og derved er saken ute av verden.

Norsk-studentene ved Universitetet i Göttingen planlegger gruppereise til Hamsun-dagene på Hamarøy, under ledelse av en av sine lærere, universitetslektor Marit Stensland Schreier, opprinnelig fra Stensland ved Even-skjær i Nordland.

Hamsuns *Mysterier* er blitt dramatisert i Australia og spilles nå for fulle hus i The Playhouse Theatre i Canberra. *Mysterier* er valgt på grunn av "tekstens tidløse skjønnhet, dens rå kraft og dens presise beskrivelse av menneskelig eksistens", sier instruktøren Peter Haynes.

Lovende Hamsun-program på Hamarøy 1.-10. august

Hamsun-dagene på Hamarøy arrangeres i år for 8. gang. I år strekker arrangementet seg over hele 10 dager, og kultursjef Helga Wiik på Hamarøy kan fortelle om et rikholdig program. I sentrum står det store Hamsun-seminaret (se egen artikkel), men det blir også mange andre spennende tilbud.

Hamarøy Teaterlag er et fast innslag under Hamsun-dagene; i år skal de dyktige amatørerne framføre en dramatisering av *Victoria*. Premièren lørdag 3. august er visstnok allerede utsolgt, men det blir flere forestillinger utover i uka.

Hovedutstiller i år er maleren Håkon Gullvåg fra Trondheim som jo har vakt stor oppsikt med sine Pan-illustrasjoner

Programkomitéen har også klart å få tak i fremragende sangartister. Mari Boine skal holde konsert i Hamarøy-hallen mandag 5. august, og Ole Paus (med Hamsun-tekster) og Terje Nilsen fra Bodø, skal opptre lørdag 3. og søndag 4. august.

Den 4. august, Hamsuns fødselsdag, blir det bursdagsfeiring ved barn-domshjemmet i Hamsund. Her deltar også litteraturseminaret.

Forøvrig blir det mangt å hive seg med på - vi nevner i fleng sydlansk stemning og magedans i Gjestegården, samisk aften på Hotell Innhavet (med servering av samiske delikateser), "Feberdigte" i Sagfjord kirke, Marie Takvam-kveld med Henny Moan og Berit Lexberg onsdag 7. august, framføring av det nyoppdagede diktet "Lurtonen" ved Bjørn Skagestad, folkefest på Tranøy fyr m/Tango Consortino, bryggedans i Ulsvåg,

markedsdag på Bygdetunet, og ikke å forglemme: Tre turmarsjer.

Det hele avsluttes med folkefest i Hamarøyhallen lørdag 10. august med musikk av Nordre Swing og Nord-Salten Storband.

Enkelte av de nevnte arrangementene er ikke helt i boks og kan altså bli avlyst, men sluttforhandlingene føres i disse dager, og alt vil være klart i løpet av mai måned. Ved henvendelse til Kulturkontoret i Hamarøy vil man kunne få nærmere informasjon og man kan få bestille billetter.

Hamsun-seminar på Hamarøy 2.-4. august

Hamsun-Selskapets store Hamsun-seminar på Hamarøy starter fredag kveld 2. august og varer fram til søndag kveld 4. august. Seminaret er en del av de kommunale Hamsun-dagene som åpner torsdag 1. august og varer til lørdag 10. august. Seminarprogrammet er ikke klart i alle detaljer, bl.a. håper vi å få med noen aktuelle filmstjerner, men i store trekk er alt nå på plass.

Variert program

I likhet med de siste års seminarer vil seminaret ikke være preget av ett enkelt tema. Foredragene vil snarere avspeile allsidigheten i den Hamsun-forskning som foregår i dag. En innfallsvinkel som med hell har vært brukt i tidligere Hamsun-seminarer, vil vi fortsette med også i år, nemlig med å drøfte Hamsuns forhold til andre forfattere og kritikere. En slik personlig kontrastering gir grunnlag for både biografisk og tematisk diskusjon, og dette har vist seg å være en attraktiv blanding.

I år har vi derfor flere av den typen foredrag:

Professor Bjørn Hemmer fra Kristiansand skal snakke om det nokså spesielle forholdet mellom Hamsun og Ibsen. Hans Petter Thøgersen fra Århus skal snakke om Hamsuns spente forhold til samtidas dominerende kritiker, Georg Brandes. Øystein Rottem skal snakke om Hamsun og Dag Solstad. Dersom det blir plass til det på programmet, skal også seminarlederen, Nils M. Knutsen, slippe til med et foredrag om Hamsun og Petter Dass og deres betydning for nordnorsk identitetsfølelse.

Småbyen

Professor Atle Kittang fra Universitetet i Bergen, kjent bl.a. for sin store Hamsun-avhandling *Luft, vind, ingenting* fra 1984, er blitt etterlyst under flere tidligere Hamsun-seminarer. I år skal han endelig komme. Han har valgt å holde foredrag om "Småbyen i Hamsuns forfatterskap", og det er et foredrag det er all grunn til å se fram til.

Tysk soldatpresse

Forfatteren Dag Skogheim har arbeidet mye med norsk historie, særlig i tilknytning til annen verdenskrig. I forbindelse med dette arbeidet har

Skogheim gått grundig igjennom de tyske soldat-avisene i Norge under krigen, og til Hamarøy kommer Skogheim for å redegjøre for hva denne tyske soldatpressen skrev om norsk litteratur generelt og om Hamsun spesielt.

Kunstnere om Knut Hamsun

Forfatteren Kjell Kristensen fra Tromsø vil være kjent som mannen bak TV-serien "Solens sønn og månens datter" (om Birte fra Balsfjord), og som mannen bak dramatiseringa av Hamsuns *August* for Hålogaland Teater for et par år siden. Kristensen har nå også skrevet en større Hamsun-biografisk serie for Radioteatret, og vi har invitert Kristensen til å fortelle om hva han sitter igjen med etter dette mangeårige samliv med Hamsun.

En annen kunstner som har hatt et langt samliv med Knut Hamsun, er Karl Erik Harr. Harr har ikke bare selv arbeidet med å illustrere Hamsuns verker, han har også satt seg grun-

dig inn i hvordan andre kunstnere har latt seg inspirere av dette forfatterskapet. Harr kommer for å holde lysbilledforedrag om "Hamsun i bilder".

Barnemord

For tida foregår det et stort forskning-soprosjekt med å kartlegge og analysere norsk sakprosa. Hamsuns mange polemiske artikler er en viktig del av denne sakprosaen, og høyskolelektor Karianne Bjellås Gilje kommer for å holde foredrag om en av de mest kjente debattene Hamsun startet, den såkalte "barnemord-debatten", som vi jo også finner rester av i *Markens Grøde*.

Sigfried Lenz og Per Olov Enquist?

I tillegg til de nevnte foredragene har vi også planer om andre innslag, bl.a. et lokalhistorisk lysbilledforedrag om Hamarøy på Hamsuns tid og en opplesningskveld med skuespilleren Bjørn Skagestad. Vårt store håp er imidlertid at den tyske forfatteren Sigfried Lenz vil takke ja til å komme. Lenz, som jo er en forfatter i den absolute verdensklasse, snakker utmerket norsk, og han skrev for 30 år siden et gnistrende essay om Hamsun. Vi håper at fristelsen til å besøke Hamsuns landskaper blir så stor at han sier ja til vår invitasjon.

Det samme håp knytter vi til forfatteren Per Olov Enquist, mannen bak manuskriptet til den nye filmen om Hamsun. Vi gjør hva vi kan, men sjansene er dessverre små, ser det ut til.

Et rikholdig og variert seminar blir det i alle fall, og vi ønsker velkommen til nye interessante og hyggelige Hamsun-dager på Hamarøy.

Hamsun-seminaret

2. - 4. august 1996.

Hamarøyhallen, Oppeid.

Åpning: kl. 19.00 fredag 2. august.

Registrering: Fra kl. 1500

Avslutning: søndag kveld 4. august.

Seminaravgift: Medl. kr. 600, - Ikke medl. kr. 700,-

Avgiften inkluderer alle arrangementer under seminaret, samt mottakelse m/servering 2/4,

lunsj to dager, kaffeservering underveis, og gratis tilsendt bok med alle seminarforedragene.

Påmelding til

Hamarøy kulturkontor, 8294 Hamarøy

tlf. 757-70200.

Detaljert program vil foreligge i begynnelsen av juni.

“Herefter giver jeg Fan i Kaansta og Digteriet”

Nyoppdaget Hamsun-brev fra Paris 1894

Til tross for at Harald S. Næss nå har oppsporet omtrent alt som er å finne av Hamsun-brev, så dukker det likevel opp ett og annet som er nytt og ukjent, og det er alltid spennende. Hamsun-Selskapet har nå fått hånd om et brev Hamsun skrev fra Paris i desember 1894, og som rimelig kan være, er det Hamsun-Selskapets medlemmer som først får muligheten til å lese over den unge Hamsuns skulder.

Brevet er adressert til familien Strandenæs i Kristiansand. Niels Oftedal Strandenæs førte et gjestfritt hus, der flere kunst-

11. desember og lyder slik:

Kære Strandenæs og kære Fru Strandenæs,

I maa undskylde, at jeg ikke fik

Herefter giver jeg Fan i Kaansta og Digteriet. Var jeg bare Smed og havde en Smie og en Ku og en Potetaaker og ej Kærring,

nere vanket. Også Hamsun var en flittig gjest sommeren og høsten 1894 da han oppholdt seg i Kristiansand mens han avsluttet arbeidet med *Pan*.

Hamsun forlot Kristiansand i november og reiste via Bergen og Antwerpen tilbake til Paris, til sitt gamle rom i rue Vaugirard nr. 8, hvor han ventet spent på de første anmeldelsene av *Pan* hjemme i Norge. Blant de første brevene Hamsun skriver derfra, er brevet til familien Strandenæs. Det “vældige Arbejde” Hamsun nevner, er skuespillet *Ved rikets port*.

Det er Letty Steenstrup, datterdatter av ekteparet Strandenæs, som de siste åra har hatt hånd om brevet. Brevet er nå overlatt til UB i Tromsø. Brevet er datert

sagt ordentlig Farvel, før jeg drog afsted. Dampen kom, og jeg sprang ombord med uknappede Klæder og Aanden i Halsen. Jeg haaber, I forstaar, at jeg gjerne vilde have set Jær og Børnene for sidste Gang; men sliig kunde det nu ikke lages. Jeg faar faa Lov at stikke indom igen, naar jeg kommer hjem fra Paris. Lev nu vel til da.

Jeg er kommet i Orden, hvad Bopæl anbelanger, men mit Hoved, min Hjerne er i et Virvar, saa jeg har ikke kunnet begynde at arbejde. Og nu gælder det dog saa meget for mig, jeg maa begynde, det skal være et vældigt Arbejde, som skal feje bort alt, hvad jeg hidtil har gjort, og blive staaende som mit Eftermæle.

Herefter giver jeg Fan i Kaansta og Digteriet. Var jeg bare Smed og

ÅRSMØTE

Hamsun-Selskapets årsmøte vil som vanlig bli avholdt i forbindelse med Hamsun-dagene på Hamarøy, nærmere bestemt tirsdag 6. august kl. 14.00 på gården Skogheim.

Årsmelding og regnskap vil bli lagt fram, Selskapets virksomhet vil bli diskutert, og nytt styre valgt. Såvidt styret nå vet, er det ingen spesielle saker som skal opp på årsmøtet. Styret vil imidlertid foreslå at medlemskontingenten skal økes fra 150 til 200 kroner pr. år. Økningen er bl.a. begrunnet med de seinere års økte portotakster.

Saker som ønskes tatt opp på årsmøtet, må være styret i hende innen 15. juni.

Hamsun-Selskapet hadde pr. 1/1 1996 bankinnskudd på til sammen ca. 110.000 kroner, hvorav 80.000 er øremerket Selskapets Stipendfond.

havde en Smie og en Ku og en Potetaaker og ej Kærring, saa skulde jeg være en lykkelig Mand, tror jeg; for dette, jeg nu bedriver, er bare at arme ud sin Hjerne og sine Nerver med. Og det samme Udskælderi blir jo min Lod alligevel, hvad jeg end skriver om og hvorledes Fan jeg end skriver. Naa, det anfægter mig ikke meget.

Hav min Tak for Jærs Venlighed mod mig i Sommer, og I maa ikke bære altfor meget Nag til mig. Fejlfri er jeg mindre end andre, naturligvis, men ondskabsfuld er jeg ikke. Altsaa, hav mig i venlig Erindring til næste Gang.

Tag Børnene i Haanden for mig. Jeg har Martas og Ruths Billede oppe nu. Hils Venner.

Eders hengivne

Knüt Hamsun

Bok-tilbud til medlemmene: *Hamsun i Tromsø*

Alle de fremragende foredragene fra den internasjonale Hamsun-konferansen i Tromsø sist høst blir nå utgitt i Hamsun-Selskapets skriftserie. Tittelen er *Hamsun i Tromsø*. Boka vil få det samme utstyr som Hamsun-Selskapets øvrige bøker, men den blir ca. dobbelt så stor, dvs. 224 s. Boka er så stor og så dyr å produsere at den dessverre ikke kan sendes som gratis gave til Selskapets medlemmer, men medlemmene kan få kjøpt boka til redusert pris - kr. 150,-. Normal pris er kr. 225.

En lang rekke av Norges og Europas fremste Hamsun-kjennerere er representert med artikler i boka - professor Hans Fredrik Dahl (Hamsun og Quisling), professor Atle Kittang (om

moderniteten i *Pan*), forsker Øystein Rottem (Hamsun og Schopenhauer), professor Steinar Gimnes (om *Paa gjengrodde Stier*), professor Petter Aaslestad (Hamsuns noveller), 1. amanuensis Even Arntzen (Hamsuns dramatik), Jørgen Lorentzen (den mannlige hysteriker - Nagel i *Mysterier*), lektor Karen Riishede (Hamsun og kjærligheten), professor Régis Boyer (Hamsun i Frankrike) og professor Heiko Uecker (Hamsun i Tyskland).

Boka vil være klar til utsendelse medio juni. Medlemmer kan bestille boka fra sekretariatet på Hamarøy. Boka vil også være til salgs under Hamsun-dagene på Hamarøy.

HAMSUN-SELSKAPET

Hamsun-Selskapet ble stiftet under Hamsun-dagene på Hamarøy 1988, med det formål å arbeide for å utbre interessen for Knut Hamsuns forfatterskap.

Medlemskontingent:

Kr 150,- pr. år for enkeltmedlemmer, kr 200,- for par, kr 500,- for institusjoner. Bankkonto: 4612-20.89533.

Styre:

Nils M. Knutsen, Tromsø, leder
Kåre-Bjørn Kongsnes, Tromsø, nestleder
Karl Erik Harr, Kjerringøy
Helga Wiik, Hamarøy
Leif Gaarder, Hamarøy

Varamedlemmer:

Henny Moan, Oslo
Ernst A. Mortensen, Alta
Kjersti Utne, Hamarøy
Terje Stemland, Oslo

Selskapets adresse:

Postboks 31
8294 Hamarøy

Kramboden -

Hamsun-Selskapet kan tilby sine medlemmer følgende salgsartikler:

Hamsun i Tromsø. 10 foredrag fra Hamsun-konferansen i Tromsø 1995 kr. 150,-
(ordinær pris kr. 225,-)

Øvrige bøker i Hamsun-Selskapets skriftserie: 50 % rabatt

Hamsun-Selskapets T-skjorte (grå m/blå logo) kr. 75,-

Tove Karoline Knutsen: "Lat spille med vår over jorden", CD med tekster av Hamsun (butikkpris kr. 169,-) kr. 120,-

Plakater (60x90 cm) med Hamsun-portrett i farger kr. 75,-

Kaffekrus m/Hamsun-portrett kr. 80,-

"Lurtonen" av Knut Pedersen kr. 100,-

Porto kommer i tillegg.

Hamsun på stjernehimmelen

Fra Den norske ambassade i Paris har Hamsun-Selskapet fått melding om at en nyoppdaget planet, planet nr. 5838, nå har fått navnet Knut Hamsun. Navnet er valgt etter ønske fra en av oppdagerne, en nå avdød belgisk astronom som var en ivrig Hamsun-beundrer.